

Załącznik
do Uchwały Nr XVII/176/11
Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach
z dnia 16 grudnia 2011 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY I MIASTA CZERWIONKA-LESZCZYNY NA 2012 ROK

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, których realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Program ten stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i jest realizowany przez :

1. Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez działania osób w zakresie wykonywania zadań przy realizacji Gminnego Programu z zastrzeżeniem punktu 2 i 3.
2. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez podejmowanie czynności wobec osób nadużywających alkoholu o podjęcie leczenia odwykowego oraz prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Urząd Gminy i Miasta w zakresie dochodów oraz udzielanych dotacji na realizację jego zadań.

Ponadto przy realizacji zadań Gminnego Programu mogą współpracować inne podmioty zajmujące się problematyką uzależnień.

Realizacja zadań Gminnego Programu w wyżej wymienionym zakresie działań finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Ze środków tych finansowane są w ramach umów o pracę lub umów zleceń wynagrodzenia realizatorów w zakresie wykonywania zadań Gminnego Programu w stopniu całkowitym lub częściowym.

Działania w zakresie zadań określonych w Gminnym Programie inicjuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH ZAGROZEŃ SPOŁECZNYCH DLA GMINY I MIASTA CZERWIONKA-LESZCZYNY.

Skalę problemów określono na podstawie wskaźników z badań ogólnopolskich oraz raportu z badań monitoringowych dla Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny z 2004 roku.

Na tej podstawie można oszacować, że na ogólną liczbę 41.047 mieszkańców około 1.028 osób jest uzależnionych od alkoholu, a około 2.876 osób to pijący ryzykownie i szkodliwie.

Około 3.695 osób (w tym ok. 1848 dzieci) żyje w rodzinach z problemem alkoholowym, a około 2.457 osób doświadcza z tego tytułu różnych form przemocy .

Blisko 7.388 osób pije alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo wystąpienia szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych.

W 2010 roku na ogólną liczbę 773 rodzin korzystających z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej, z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny, korzystało 21 rodzin, co stanowi 2,7 % wszystkich rodzin korzystających z pomocy OPS-u.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego - Świetlice Terapeutyczno-Środowiskowe w dzielnicy Leszczyny i dzielnicy Czerwionka, wspomagały w funkcjach rozwoju dziecka 43 rodziny z dysfunkcją nadużywania alkoholu i obejmowały opieką socjoterapeutyczną 236 dzieci i młodzieży w tym 143 z rodzin alkoholowych.

W zajęciach Klubu Młodzieżowego uczestniczyły 53 osoby.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Miejską wynosi 180, w tym dla lokali gastronomicznych - 60 punktów, a dla sklepów - 120 punktów.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku liczba wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosiła w gminie 170 (w tym 54 lokale i 118 sklepów), co stanowi 1 punkt na 241 mieszkańców.

Natomiast punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% było 133 (w tym 37 lokali i 96 sklepów), co stanowi 1 punkt na 309 mieszkańców.

Liczba ważnych zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych wynosiła 423 (w tym 115 dla lokali i 308 dla sklepów). Wydano 21 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym 17 przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia i 4 jednostkom OSP).

Podjęto 5 decyzji w sprawie wygaśnięcia zezwoleń z tytułu nie dokonania opłaty ustawowej.

W Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, działającym w ramach OPS-u w dzielnicy Czerwionka udzielono w 2010 roku 838 konsultacji psychologicznych, porad prawnych i socjalnych (w tym 687 alkoholowych i 151 przemocowych) dla 178 osób (w tym 145 z problemem alkoholowym, 22 ofiary przemocy, 11 sprawcy przemocy) z problem uzależnień i przemocy.

Terenowe Grupy Robocze OPS-u w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 24 maja 2011 roku podjęły 51 spraw związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie z czego 36 spraw zakończono, a 15 spraw przekazano do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Członkowie GKRPA przeprowadzili 23 rozmowy wspierająco-motywuujących z członkami rodzin osób z problemem alkoholowym oraz 54 rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami zgłoszonymi w związku z nadużywaniem przez nie alkoholu (w tym 16 w powiązaniu ze stosowaniem przemocy).

W 2010 roku GKRPA przyjęła 83 nowe zgłoszenia co do osób nadużywających alkoholu o zobowiązanie ich do podjęcia leczenia odwykowego. Po rozpatrzeniu 108 spraw, Komisja względem 41 osób wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dla osób, u których zostanie stwierdzone uzależnienie od alkoholu.

Komisja wydała 64 pozytywne opinie dotyczących wniosków o wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej. Przeprowadzono kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 38 punktach sprzedaży.

Komisariat Policji w Czerwionce-Leszczynach zatrzymał do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych 123 osoby nietrzeźwe, 4 osoby zostały przewiezione do Izby Wytrzeźwień, 26 nieletnich zostało odwiezionych do domów rodzinnych.

Straż Miejska wylegitymowała 33 osoby, nałożyła 4 mandaty karne za spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazom ustawy, pouczone 21 osób za wnoszenie lub spożywanie napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych. Zatrzymano 2 pijanych uczestników ruchu: 1 rowerzystę i 1 kierowcę samochodu, których doprowadzono do Komisariatu Policji.

Do Izby Wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania odwieziono 21 nietrzeźwych osób.

Na terenie gminy działają trzy grupy samopomocowe - grupa AA Krokus i grupa AA Serce, dla osób deklarujących uzależnienie od alkoholu oraz grupa AL-Anon Godność dla osób deklarujących współuzależnienie od alkoholu.

Realizując zadania z zakresu edukacji i profilaktyki uzależnień, sfinansowano pobyt dla 40 dzieci i młodzieży na obozie socjoterapeutycznym, na którym realizowany był także program profilaktyczny „Bądźmy niepowtarzalni” dla 45 osób.

W ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2010”, udział wzięło 2.720 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, którzy zdobyli 11 nagród indywidualnych.

W różnych formach realizacji szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych poruszających problematykę uzależnień uczestniczyło 2.490 uczniów oraz 121 nauczycieli.

W alternatywnych formach spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w zajęciach sportowych promujących model na trzeźwy styl życia udział wzięło 435 uczestników.

CELE I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz tworzenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.
2. Konstruowanie i utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia u osób nadużywających alkoholu oraz promocja postaw abstynenckich.
3. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin z problemem alkoholowym przez objęcie ich formami pomocy psychospołecznej i prawnej oraz zajęciami w grupach wsparcia.
5. Eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Wymiana doświadczeń w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na poziomie lokalnym poprzez udział w „**Śląskim Forum Profilaktyki Uzależnień**”.
7. Kontynuacja działań w ramach projektu „**Ogólnopolska Sieć Gmin Wiodących**”.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU.

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
 1. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
 2. Popieranie podejmowanych działań dążących do utworzenia na terenie gminy Poradni dla osób z problemami alkoholowymi w ramach Zakładu Opieki Zdrowotnej.
 3. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działalności zmierzającej do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez motywację lub zastosowanie zobowiązania sądowego.
 4. Udzielanie informacji o możliwościach pomocy i leczenia odwykowego oraz porad psychospołecznych i prawnych dla osób i rodzin w sprawach związanych z problemem alkoholowym i wynikającą stąd przemocą w rodzinie.
 5. Wspieranie interwencji kryzysowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach współpracy w zakresie działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.
 6. Prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego w celu zdiagnozowania problemów uzależnień i przemocy oraz zaplanowania pomocy i wsparcia dla osób i rodzin.
 7. Prowadzenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Wsparcia Dziennego poprzez działalność Świetlic Terapeutyczno-Środowiskowych.
 8. Dofinansowanie programów profilaktyczno-wychowawczych realizowanych w czasie różnych form wypoczynku oraz pobytu na nich dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
- II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
 1. Rozpowszechnianie literatury tematycznej i wydawnictw oraz programów profilaktycznych traktujących o uzależnieniach i wynikających z nich problemach.
 2. Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych oraz autorskich programów szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży w ramach poprawy bazy materialnej do działań profilaktycznych w rozwiązywaniu problemów uzależnień.

3. Działania integrujące psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowych objętych programami opiekuńczo-wychowawczymi i socjoterapeutycznymi, w powiązaniu z Funduszem Zajęć Sportowych dla Uczniów.
 4. Prezentacje teatralnych i innych artystycznych form programów profilaktycznych dotyczących problemów uzależnień oraz zjawisk przemocy i agresji.
 5. Propagowanie i wspieranie trzeźwych obyczajów w ramach tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie zakupu materiałów i sprzętu niezbędnego do ich realizacji.
 6. Organizacja różnych form gminnych konkursów w zakresie wiedzy tematycznej profilaktyki problemowej oraz promocji zdrowego stylu życia bez nałogów.
 7. Prowadzenie społecznej edukacji związanej z profilaktyką problemów alkoholowych poprzez prelekcje, pogadanki, wykłady, narady, spotkania, konferencje oraz artykuły w prasie lokalnej.
 8. Udział w ogólnopolskiej akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz innych ogólnopolskich, regionalnych i gminnych akcjach i projektach dotyczących problematyki uzależnień.
 9. Szkolenia grup zawodowych oraz osób, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wynikającymi z nich patologiami życia społecznego z uwzględnieniem standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 10. Współpraca z Powiatową Szkołą Liderów w celu przygotowania młodzieżowych animatorów programów profilaktycznych do działań w grupach rówieśniczych.
- III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i wynikających z nich uzależnień.
1. Tworzenie warunków sprzyjających działalności pożytku publicznego przez dofinansowanie w ramach dotacji, realizację profilaktycznych programów środowiskowych w oparciu o zadania ujęte w Programie Gminnym oraz Programie Współpracy z organizacjami pozarządowymi.
 2. Popieranie inicjatyw krzewienia trzeźwości, abstynencji i innych oddziaływań na osoby nadużywające alkoholu oraz wspierania członków ich rodzin.
 3. Podejmowanie współpracy i koordynacja działań w ramach interdyscyplinarnej pomocy dla osób z problemem alkoholowym w zakresie zadań własnych gminy, powiatu i województwa.
 4. Wspieranie zatrudnienia socjalnego w ramach współpracy z Centrami i Klubami Integracji Społecznej jako uzupełnienie dla działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu, realizowanych na szczeblu lokalnym, przez ich dofinansowanie w przypadku uczestnictwa w nich osób z problemem uzależnień, pochodzących z terenu gminy.
- IV. Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowymi oraz ograniczania dostępności do alkoholu.
1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy dotyczących reklamy, promocji, informowania o sponsorowaniu i zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
 2. Ustalanie przez Radę Miejską w formie uchwał, przepisów gminnych o charakterze wykonawczym w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
 3. Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach ich sprzedaży.
 4. Organizacja szkoleń dla sprzedawców w zakresie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz dla handlowców w zakresie obrotu napojami alkoholowymi w przypadku zmian w przepisach ustawy i przepisach gminnych.
- V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach związanych z działalnością prowadzoną przez Komisję.
1. Komisja prowadzi swoją działalność poprzez dyżury co najmniej raz w tygodniu, obrady na posiedzeniach ogólnych co najmniej raz w miesiącu, a także w zależności od potrzeb udział w grupach roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Za udział w pracach Komisji, jej członek otrzymuje wynagrodzenie płatne miesięcznie z dołu.
3. Ustala się wynagrodzenie miesięczne brutto w następujących wysokościach :
 - przewodniczący, zastępca, sekretarz 500,00 złotych
 - pozostali członkowie 400,00 złotych
4. Wynagrodzenie nie przysługuje gdy członek Komisji nie uczestniczy w jej działalności.

Gminny Program jest podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim ujętych oraz wniosków o przyznanie dotacji z budżetu gminy na dofinansowanie zgłoszonych projektów.